

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת בלק

הגיליון השבועי לכל יהודי 967

ח' בתמוז התשס"ה
(15.7.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

התוועדויות חג-הגאולה

בכל רחבי הארץ ייערכו א"ה בימים שלישי-רביעי, י"ב-י"ג בתמוז, התוועדויות מיוחדות לרגל חג-הגאולה של הרבי הקודם מליובאוויטש, ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית. בהתוועדויות הללו יספרו את סיפור המאסר והגאולה ויפיקו את הלקחים האקטואליים. בתי-חב"ד מזמינים את הציבור לבוא להתוועד יחדיו, שבת אחים גם יחד, לשמוח בשמחת הגאולה, ולשמוע דברים מפי רבנים, משפיעים חסידיים ואישי-ציבור.

כינוס נשי חב"ד

ביום רביעי, י"ג בתמוז, יהיה בע"ה בבנייני-האומה בירושלים הכינוס הארצי של נשי ובנות חב"ד. שמו של הכינוס השנה הוא: 'זמן חלקנו בתורתך' — והוא טומן בחובו מגוון נושאים חשובים, המעניינים כל אישה. כל משתתפת תזכה בשי יוקרתי — אלבום הכולל ספר ותקליטור עם תכנים ומראות מהנסס ושתקד. המעוניינות מתבקשות להזדרז ולהירשם בטלפון 03-5022270.

מחנה לילדי יש"ע

אגוד בתי-חב"ד ביש"ע מארגן מחנות-קייץ לילדי היישובים ביש"ע ומבטיח "חוויה לכל החיים". המחנה לבנים יהיה בישיבה התיכונית מבשרת-ציון, מ' באב עד ט"ז בו, והמחנה לבנות יהיה באותו מקום, מ"ז באב עד כ"א בו. מוקד הרשמה: 02-9972770.

הצגת המאסר

תאטרון הבובות 'דור הגאולה' מגיש הצגה חדשה על המאסר והגאולה של הרבי הרי"צ. ההצגה מתאימה לילדים מגיל גן ואילך. טל' 02-5833432.

זמני השבוע

ירושלים ת"א	חיפה	באר-שבע	אילת	מיר-רוק
כניסת השבת	7:10	7:26	7:19	7:20
צאת השבת	8:27	8:29	8:31	8:28
				8:14

פרקי אבות: פרק ה

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

נדפס בדפוס יד-החמישה כפר-חב"ד, טל' 03-9600280

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

להיכנע למציאות או ליצור אותה

אמונה איתנה איננה התכחשות למציאות. זו החלטה אמיצה שלא להיכנע למציאות הקשה, אלא ליצור מציאות אחרת, שתהפוך על פניה את המציאות המאיימת

רבים אינם יודעים לעכל את התנהגותם של אלפי תושבי גוש קטיף בימים האלה. קצת יותר מחודש לפני מועד העקירה והגירוש, ואצלם החיים כרגיל. זורעים ונוטעים, בונים ומטפחים, מתכננים את שנת הלימודים הבאה — כאילו אין החלטת ממשלה, ואין כוחות צבא ומטרה שנערכים לביצוע הגזרה, ואין תקשורת עולמית שנערכת לדווח לעולם כולו כיצד יהודים הורסים חבל ארץ פורח.

קלידעת יאמרו שהתנהגות התושבים היא התכחשות למציאות. זו אינה האמת. הם יודעים את המציאות בדיוק כמו כל אחד אחר. הם כואבים אותה יותר מכל אחד אחר. אבל הם החליטו החלטה חשובה ומעוררת השתאות — הם החליטו שלא להיכנע למציאות הקשה, אלא ליצור מציאות אחרת, שתהפוך על פניה את המציאות המאיימת.

המתקשים משיגים

זו תמציתו של חג-הגאולה י"ב בתמוז, אבל לדברים הללו הד אקטואלי ביותר. כולנו רואים לאן הובילה אותנו ססמת ה'הכרה במציאות'. לאורך השנים הסכמנו להיכנע ולסגת צעד אחר צעד, בעוד אויבנו מציגים עמידה נחושה ולא מוותרים אף על שעל. נחישותם השתלמה, והם השיגו את כל תביעותיהם.

כך היה עם מצרים, ירדן, לבנון. הם התעקשו, ובמהרה נכנענו וויתרנו על הכול. תהליך דומה מתרחש ממש עכשיו ביש"ע. אויבנו מכריזים 'כולה שלי' ולא מוכנים לוותר על שום שעל, ואנו נסוגים ומתקפלים. בשם אותה ססמה של 'הכרה במציאות' נוותר חלילה על כל יהודה ושומרון, ואף על ירושלים. ומכיוון שאין ברירה, נסכים ל'נוסחה יצירתית' בעניין הפליטים. ותמיד יסבירו לנו שזה לא נורא. עד שנגיע, חלילה, לשפת הים.

תושבי חבל עזה מייצגים את הרוח היהודית האיתנה, זו שאינה נכנעת למציאות, אלא מתייצבת כנגדה, ונאבקת בה באמונה עזה ובמסירות-נפש. הם, וכולנו איתם, עוברים ימים קשים, אבל בסופו של יום — האמונה הזאת היא שתנצח.

מול השלטון הקומוניסטי

לפני כשמונים שנה התמודדו יהודים עם מציאות מאיימת לא-פחות — השלטון הקומוניסטי ברוסיה הסובייטית. המציאות הייתה, שבמדינה שלט שלטון עריץ ואכזר. הוא אילץ הורים יהודים לשלוח את ילדיהם לבתי-ספר ממשלתיים. הוא כפה לצאת לעבודה בשבת. הוא סגר את המקוואות. הליכה לבית-הכנסת הייתה מסוכנת. גידול זקן היה כמעשה התאבדות.

היו יהודים יראים ושלמים שבלב דואב וברוח נכאה הרכינו ראש לפני המשטר הקומוניסטי וקיוו לישועת ה'. חששותיהם לא היו חששות-שווא. יהודים שלא נכנעו, שילמו את מלוא המחיר. הם נאסרו, עונו, נשלחו למחנות-כפייה, ורבים מהם לא שבו, והניחו את נשותיהם אלמנות ואת ילדיהם יתומים. זו הייתה המציאות.

אבל היה מי שהעז להתייצב מול המציאות הזאת ולהציג עמדה נחושה ועקשנית. זה היה אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף-יצחק) מליובאוויטש. הוא ידע

טענה שמטרתה להתיר איסור

מתי להשיב

אולם לא מצאנו שמשם השיב תשובה כלשהי על טענתו של זמרי, שכן מאחר שהטענה הייתה כלפיו, היה בבחינת 'נוגע בדבר'. ההלכה היא, שתלמיד-דכס המורה הלכה בשעה שהוא עצמו 'נוגע בדבר', אינו נאמן לומר "כך קיבלתי". לכן לא השיב משה על טענתו של זמרי.

מכאן אפשר ללמוד הוראה: לא תמיד צריך להשיב על טענותיו של הזולת. לפעמים כל כוונתו היא להתיר את המדיינית. אם כוונתו לשם שמים, על זה נאמר "ענה (אפילו) כסיל כאיוולתו", אבל אם כל כוונתו להתיר איסורים, על כך נאמר "אל תען כסיל כאיוולתו". הדרך לנצח טיפוס זה אינה על-ידי התדיינות עמו, אלא בעמידה תקיפה, שלמעלה מטעם ודעת.

(לקוטי שיחות כרך ח', עמ' 285)

התירה לך (שאתה כוהן)?"

זמרי טען כלפי משה, שאף הוא נשא אישה שאסורה לו, שכן בהיותו כוהן אסור לו לשאת גיורת. אם למשה מותר לשאת אישה האסורה לו, מדוע לא יוכל זמרי לשאת את המדיינית?

נשא בהיתר

למעשה, טענתו של זמרי הייתה מופרכת. משה נושא את ציפורה עוד קודם שנעשה כוהן, ולכן גם כשנעשה כוהן מותר היה לו להישאר עמה. הדבר עולה בקל-וחומר מהמשנה: "אירס את האלמנה ונתמנה להיות כוהן גדול — יכנס". כלומר, אם כוהן הדיוט אירס אלמנה (שאסורה לכוהן גדול) ובתוך כך נתמנה לכוהן גדול — מותר לו לשאתה לאישה.

מכאן אפשר ללמוד קל-וחומר בעניינו של משה, שלא רק האירוסין אלא גם הנישואין נעשו בהיתר. ברור אפוא שגם כשנתמנה לכוהן היה מותר לו להוסיף לחיות עם אשתו, אף שהייתה גיורת.

סוף הפרשה מספרת התורה על חטאו של זמרי בן-סלוא: "ויקרב אל אחיו את המדיינית, לעיני משה". חז"ל מספרים, שהוא הביא את האישה המדיינית לפני משה רבנו, והתריס: "זו אסורה או מותרת? ואם תאמר אסורה — בת יתרו, מי התירה לך?". זמרי טען אפוא כלפי משה, שאף הוא, נשא אישה נכרייה, ציפורה, ואל לו לאסור עליו לשאת את המדיינית.

טענה זו נשמעת תמוהה. הלוא משה נשא את ציפורה קודם מתן התורה. שניהם היו אז במעמד של 'בן נח' ויכול להתחתן. במעמד הר-סיני התגיר כל עם-ישראל וגם ציפורה בכללו, ומוכן שהייתה מותרת למשה. איך זמרי, נשיא שבט שמעון, לא הבין את ההבדל הזה?

הטענה כלפי משה

אלא בפי זמרי הייתה טענה אחרת: יש איסור מהתורה שכוהן יישא גיורת. משה היה בבחינת כוהן בשבעת ימי המילואים, ויש דעה, ש"כל ימיו כוהן היה". על כך טען זמרי: "בת יתרו (שהיא גיורת) מי

מן המעייין

נושא השבוע: עם-ישראל

פגם ביהודי שני, סימן ש"ה' אלוקיו עמו". הוא רעו של הקב"ה ונמנה עם גדודיו.

(רבי חיים מצאנז)

אמרת השבוע

השחרור השלם

כמה חודשים לאחר שחרורו של הרבי הריי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית, נאלץ לעזוב את המדינה ועבר ללטווייה. כאשר הגיע יום השנה הראשון לשחרור, בי"ב בתמוז תרפ"ח, שהה באתר מרפא ליד ריגה, והחסידיים התאספו לחגוג את חג-הגאולה.

במהלך ההתוועדות החלו החסידיים לשיר את הניגון "פדה בשלום נפשי". הרבי הורה לחדול משירת הניגון ואמר: "כל זמן שליהודי רוסיה לא-טוב — עדיין לא הייתה הפדייה השלמה. אני נמצא עמם בסיר אחר".

התהום, יש בו ניצוץ אלוקי, ושיביב אור של תשובה מהבהב בליבו. זהו שנאמר "לא הביט אוון ביעקב", שכן גם בשעת החטא "ה' אלוקיו עמו".

(רבי ישראל מרודין)

יהודי אינו בודד

לעולם אין יהודי בודד. בכל מקום שהוא הולך ובכל מקום שהוא עומד — "ה' אלוקיו עמו".

(הבעל-שם-טוב)

עבודת ימי החול

"יעקב" רומז לעבודה של ימות החול, ולכן במוצאי שבת אומרים "אל תירא עבדי יעקב". כשאדם מתבונן בגדולת ה', בתפילות ימות החול, הוא חייב לעמול כדי להתגבר על ה"אוון", הם המחשבות הזרות שמבלבלות אותו, אבל בסופו של דבר הוא מצליח בכך, משום ש"ה' אלוקיו עמו".

(לקוטי תורה)

לא לראות פגמים

מי שאינו מדבר סרה על ישראל ואינו רואה כל

אין חטא שמח

"לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל, ה' אלוקיו עמו" (במדבר כג, כא). מדוע "לא הביט אוון ביעקב"? משום ש"ה' אלוקיו עמו". יהודי מאמין תמיד בה', ולכן גם כשהוא חוטא יש לו מזה שיברון-לב. מצווה עושה יהודי בשמחה, אבל עברה אינה נעשית בשמחה. וכי יש יהודי שאומר "לשם ייחוד" לפני מעשה חטא?

(רבי חיים מצאנז)

מלאך חסר

רבי זושא מאניפולי אמר: מעולם לא ראיתי מלאך שלם שנברא מחטא של יהודי. מלאכים אלה חסר להם אבר כלשהו: אחד חסר ראש, אחד חסר ידיים וכדומה. כי יהודי, גם אם הוא נכשל חלילה בחטא, מיד הוא מתחרט ונאנח עליו בשיברון-לב. אנחות אלה שוברות ומקצצות את איבריהם של המלאכים שנבראו מהחטא.

שכיב של תשובה

כשיהודי חוטא, אפילו אם הוא נמצא בעומק

התכתבות מחתרתית

אבי, הרה"ח ר' ישראל לוי ז"ל, היה בן תשעים ושלוש כשהלך לעולמו לפני חודש ימים. הוא נמנה עם קומץ קטן, פוחת והולך, של חסידים מהדר הקודם, שעדיין היו יכולים להעלות זיכרונות חיים מ'חג הגאולה' של הרבי הקודם (הרי"צ) מליובאוויטש ממאסרו בכלא הרוסי, ב"ב בתמוז תרפ"ז.

הוא נולד (בו' בתמוז תרע"ב) בעיר זיוויטוב שבאוקראינה. בן שלוש היה כשפרצה מלחמת-העולם הראשונה, שאחריה באו מלחמת האזרחים ברוסיה – בין 'האדומים' ל'לבנים' – והפוגרומים שבהם עברו כנופיותיו של סמיון פטליוורה מעיר לעיר וטבחו ביהודים ללא רחם. הורי אבי נאלצו להימלט על חייהם, מעיר לעיר, איתו ועם כל בני המשפחה.

כעבור תקופה קצרה גבר שלטון המהפכה הקומוניסטי ועמו התעצמו הגזרות על הדת. כשהיה בן שמונה נדדה משפחתו לליפוביץ'. ימי ילדותו של אבי עברו עליו בסביבה רודפת ומציקה, ובקרב ילדים שלעגו לו על כל סממן יהודי שגילו אצלו. הלימודים היו בעיקר בבית, עם האב והאם.

זמן-מה לאחר הגיעו למצוות ראה אבי כי קלושים הסיכויים שיוכל לשמור על יהדותו בעירו, ונסע ללמוד תורה בקייב. שייבה של ממש לא הייתה שם, אך הוא הצטרף לחבורה של נערים שביקשו ללמוד תורה ולקיים חיים יהודיים וחסידיים, גם במחיר של סיכון עצמי רב. הם אכלו בבתי אנשים טובים ולמדו בהיבא בבתי-כנסת שהתחלפו מפעם לפעם, על-פי הסכנות והנסיבות. כך נתודע אבי לרשת הישיבות המחתרתיות, שהקים הרבי הרי"צ ברחבי רוסיה.

שמונה שנים למד אבי תורה וחסידות במחתרת, עם חבריו. אחת לחצי שנה או שנה הייתה השייבה מתגלה, ראשיה נתפסים ונאסרים או מוגלים, והתלמידים נמלטים בעור שיניהם.

כשהגיע לגיל צבא כתב אבי מכתב נרגש לרי"צ, שבאותה עת כבר התגורר בוורשה. במכתבו ביקש מהרבי עצה וברכה להינצל מהגויס לצבא, שהיה מסוכן רוחנית לא-פחות מפזיזת.

מדובר בשנים הקשות של תקופת סטלין, ועצם הכתיבה לחוץ-לארץ הייתה כרוכה בסכנה עצומה. את מכתביו אל הרבי שלח לאימו –

"לא אותי הושיבו במאסר"

סיפור מאסרו וגאולתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש, בימי האימים של השלטון הקומוניסטי, הוא מופת לעוז-רוח וללהט החסידי הבלתי-נכנע. הרבי היה המנהיג היהודי היחיד שהעז להתייצב מול המשטר הקומוניסטי ולנהל מערכת ענפה של חיי יהדות מחתרתיים, מתחת לאפו של השלטון.

מאסרו של הרבי אירע בשנת תרפ"ז, לאחר סדרה של אימים ואזהרות. בלנינגרד היה מוסד של ה'ביסקציה' [=המחלקה היהודית] ושמו 'שול און בוך'. מטרת המוסד הייתה, להפיץ ספרות קומוניסטית ואת עיתון ה'ביסקציה', 'אמת', ולהרבות בהטפה ותעמולה אנטי-דתית. בשנת תרפ"ז נוכחה ה'ביסקציה, לתדהמתה, שמספר החברים במוסד מתמעט, מספר המנויים של העיתון יורד וגם ההכנסה הצטמצמה.

יו"ר ה'ביסקציה' כינס אספה, לחקור ולגלות את הסיבה לכך. על שאלתו הראשונה ענו כולם פה אחד: "בעירנו מתגורר לאחורנה הרב שניאורסון. בהשפעתו, החלו להיתווסף מתפללים בכל בתי-הכנסת, והוא יסד 'חברות תהילים', שיעורי גמרא ועוד. קשה לנו ללחום נגדו כי כוחו רב". שמע היו"ר את דבריהם, חמתו בערה בו והוא קרא: "חייבים לסלקו מן הדרך!".

שביתת-רעב ככלא

ביום שלישי, י"ד בסיוון תרפ"ז, בחצות הלילה, הגיעו סוכני הג'פ-או אל בית הרבי, חיפשו בו, והרבי נעצר והובל למאסר בבית-הכלא הנודע לשמצה בשם 'שפולרקי'. בראש הפלוגה עמדו שני קומוניסטים יהודים צעירים, נחמנסון ולולב שמם.

בטרם עזב הרבי את ביתו, ביקש למסור, שהחסידים יאמרו תהילים בבתי-הכנסת ולהודיע לכולם, שהמאסר לא יפריע להמשך מלאכת-הקודש. יש להמשיך בעבודה למרות הכול.

את התפילין של הרבי החרומו שלטוונת הכלא. הרבי הכריז שהוא שובת רעב עד שיחזירו לו את התפילין. ביום חמישי, בשעה עשר בלילה, נקרא הרבי לחקירתו הראשונה, כשהוא בעיצומה של שביתת-רעב הנמשכת יומיים. ביום שישי אחרי הצהריים קיבל הרבי את התפילין ומיד הניחן.

ברשימותיו מתאר הרבי את תפילתו כאשר מצא את עצמו בתא הכלא: "אנא ה', הביטה וראה בעוני עמך! הלוא לא אותי הושיבו במאסר, ולא אותי הם חפצים להעניש, כי אני מה אני, רק מה שהנני, גזע אבות קדושים ואחת האבנים אשר עמודי חצרות ה', חצרות התורה, נשענים עליהם. אנא ה'!".

שני ימי גאולה

הפעולות וההשתדלויות לשחרור הרבי הוכתרו בהצלחה. התוצאות הראשונות היו, שניתנה פקודה מהשלטון המרכזי במוסקוה לשלטון בלנינגרד להקל את תנאי מאסרו של הרבי. בעקבות זאת החלו להתייחס אליו בדרך פחות נוקשה. באיש הלחץ הגובר לא ביצע הג'פ-או הלינינגרדי את גזר-הדין שגזרו תחילה על הרבי – מוות בירייה. במקום זה הוחלף גזר-הדין לעשר שנות גלות באיי סולובק.

שוב החלה השתדלות נמרצת, ובעקבותיה הוחלף העונש לשלוש שנות הגליה לקוסטרומה. ביום ראשון, ג' בתמוז, אחרי תשעה-עשר ימי מאסר, עלה הרבי לרכבת שהובילה אותו לקוסטרומה. בתחנת הרכבת התאסף קהל עצום, והרבי קרא לכולם להתחזק ביהדות על-אף הכול.

הפעילות לשחרור הרבי נמשכה. כעבור עשרה ימים, ב"ב בתמוז, הגיע הרבי למשרד הג'פ-או בקוסטרומה להתייצבותו השבועית. הפקיד אמר לו בנימה ידידותית: "אתה פטור מכל התייצבות נוספת. הגיעה פקודה לתת לך שחרור מלא, ואני מאושר להיות הראשון לבשר לך על גאולתך". אולם אותו יום היה יום חג בעיר, ולכן לא ניתנה תעודת שחרור עד למחרת, יום רביעי י"ג בתמוז. מאז נקבעו ימי "ב-ג" בתמוז חג הגאולה בקרב החסידים.

משקפיים במספר גבוה במיוחד. בדרך נס הצליח לשכנע את הרופאים כי ראייתו לקויה מאוד והם העניקו לו פטור מהשירות.

בראשית שנת תרצ"ו דיווח אבי בשמחה לרבי על הצלחתו, והרבי השיב לו במכתב. מסיבות מובנות

שאותה לא ראה כבר כמה שנים – והיא הייתה מעתיקה אותם ושולחת אל הרבי בוורשה.

כעבור זמן קצר הגיעה תשובת הרבי לאבי – "לביש משקפיים וה' יתברך יהיה בעזרו".

אבי פעל כעצת הרבי והרכיב על עיניו

נעשתה ההתכתבות ביניהם בלשון מעורפלת. כך, למשל, כשהרבי מאחל לאבי הצלחה "בעבודת מלאכתך" הוא מתכוון ללימוד תורה ולעבודת ה'. וכשאמו כותבת לרי"צ "שלחתי לו הכרטיס שכתבתי מאבי" היא מתכוונת לשלחה לבנה את המכתב שקיבלה מהרבי.

וכך כותב הרבי לאבי: "מזל-טוב. חילך לאורייתא. וברוך תהיה בעבודת מלאכתך בשקידה גדולה בסדר מסודר בנגלה ובחסידות, ולהשתדל לפעול עבודת המלאכה גם בזולתך, וה' יתברך יהיה בעזרך בגשמיות וברוחניות. ומסור פריט-שלום וברכה לאחיק וחבריך העוסקים במלאכה. ומזמן לזמן תודיעו מהנעשה אתכם. ואיש את רעהו חזקו לנצח בשקידת המלאכה, וה' יתברך יעורכם בגשמיות ורוחניות".

לאחר קבלת הפטור מהצבא, חשש אבי כי יתפס בדבר רמייה (שהרי מעולם לא נזקק למשקפיים). הוא נאלץ אפוא לברוח לעיר אחרת.

הוא מדווח על המעבר לאימו, אשר ממחרת לדווח על כך לרבי: "עתה קיבלתי כרטיס [מכתב] מבני... ובו כתוב, 'אמא אני נוסע לזמן מסויים, למקום מסויים – אל תכתבי אליי מכתבים עד אשר אכתוב אני לך'".

יותר מזה, חשש לפרט. מוסיפה האם וכותבת לרבי, הפעם בנימת טרזניה טבעית של אם הדואגת לבנה וחרדה לגורלו: "מה זאת עוד הפעם גלות! הלוא השתחרר מעבודת הצבא, והלוא כמו לכל האנשים יש גם לו הרישיון לחיות, ולמה עליו עוד הפעם לנוע, הלוא זה שמונה שנים שהוא נע ונד וכל ימי עלומיו מתנדוד בכל הארץ!".

הרי"צ ממחר להשיב לה, בטון תקיף ומחזק: "עליה לשמוח בהנהגת בנה... ה' יתברך יהיה בעזרו להתעסק בעבודת מלאכתו ולהצליח בה בגשמיות ורוחניות".

האם מעבירה את תוכן תשובת הרבי לבנה ולאחר מכן כותבת לרי"צ:

"שלחתי לו הכרטיס שכתבתי מאבי [כלומר, המכתב הנ"ל מהרבין], וכאשר קרא את הכרטיס כתב לי, 'אמי היקרה, איני יכול לתאר לך גודל

העונג והחדווה היתרה והשמחה הרבה שלי על זאת שמשפחתנו זכתה לאור כיי-טוב, ומרוב ההתפעלות שלי איני יכול להתאפק ואני קורא בקול גדול 'מזל-טוב! אשריך!'. ומסיימת האם את מכתבה הנרגש לרבי: "גם אני אומרת 'מזל-טוב שזכינו לך'".

מיד לאחר מכן ברח אבי לעיר אחרת, להמשיך את לימודיו במחתרת. כזה היה – חייל אלמוני בצבא האור של הרבי הרי"צ, באותם ימים קשים ואפלים ברוסיה הקומוניסטית.

(תודתנו לבנו, הרב שלום-בער לוי)

נציפייה לנאולה "כל השם ליבו אל המתחולל בעולם, רואה אשר הזמן הוא ערב שבת-קודש קודם הדלקת הנרות... כל הצרות והייסורים הם הטבילה ברותחין כדי לקבל את האורח הטוב אשר עיני כל אחינו מצפות לו" (אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש)

תיק החקירה שנעלם

התיק. הוא מעריך כי בתיק המקורי היו לא פחות מאלף עמודים, שבהם תועדו החקירות, לצד החומר ה'מפליל' שנאסף כנגד הרבי. "זה אוצר היסטורי חשוב ביותר, שהיה יכול לשפוך אור על מאורעות רבים בתקופה ההיא", אומר הרב לוין ומוסיף: "נראה שמסירת התיק במלואו הייתה חושפת פשעים חמורים כל-כך של השלטונות, ולכן טרח מישהו לרוקן כמעט לגמרי את התיק".

באוהל לכלל-ישראל

במכתב ששיגר הרבי הרי"צ לחסידיו עם שחרורו כתב: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב בתמו, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצווה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה". ואמנם, על-אף שמונים ושמונה השנים שחלפו מאז המאסר והגאולה, מצליחים החסידים לשמר את תחושת הרווח וההצלחה שבאה לאחר כל אותם ימים של מתח וחרדה. ימי הגאולה יצינו בהתועדות חסידיות בכל מקום, מתוך מתן תודה להקב"ה על ניסיו וחסדיו.

הרבי הרי"צ מליובאוויטש. "לא אותי בלבד גאל הקב"ה"

ימים אלה ("ב וי"ג בתמו) כ'חג הגאולה' אשר בו ניצחה היהדות העיקשת והגאה את שונאיה ורודפיה.

פשעים שהוסתרו

לפני כארבע-עשרה שנים, לאחר קריסת ברית-המועצות, קיבלו נציגי חב"ד את תיק החקירה של הרבי הרי"צ, שנשתמר בארכיון בית-הסוהר 'שפולרקי'. למרבה הצער והאכזבה התברר כי יד אלמונית 'טיפלה' בתיק קודם מסירתו.

"קיבלנו תיק מדולל, עם כעשרים וחמישה עמודים בלבד, העוסקים ברובם בפרטים הטכניים של המאסר", אומר בצער הרב שלום-בער לוין, מנהל הספרייה המרכזית של חב"ד בניו-יורק, שם נמצא

באמצע הלילה, אור לט"ו בסיוון תרפ"ז, התפרצה פלוגת שוטרי ג'פאו (המשטרה הרוסית החשאית) לביתו של האדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש. "מי כאן שניאורסון?", קרא בכיר השוטרים. "אם באתם לביתו של אדם באמצע הלילה, אתם בוודאי יודעים את מי חיפשתם; הרעש וההפחדה שלכם מיותרים לגמרי", השיב להם הרבי בקור-רוח. כך החל מאסרו המפורסם של האדמו"ר השישי לבית חב"ד.

הרבי נלקח לבית-הסוהר האימנטי 'שפולרקי', השוכן בטבורה של פטרבורג, שם נחקר ועונה במשך שמונה-עשר ימים. הוא הואשם בהפעלת רשת שהפעילה תלמודי-תורה, ישיבות, מקוואות, שחיטה כשרה ועוד. הרבי נתפס בעיני השלטון כהתגלמות החושך והרוע. מי שנתפסו מארגנים חיי תורה ומצוות כונו 'שניאורסונים'.

ממות לשחרור

במהלך ימי מאסרו החל העולם להתעורר. גל מחאות שטף את השלטון הרוסי. ראשי מדינות ודיפלומטים נכנסו לפעולה. בכל אלה לא היה כדי להבטיח את שחרורו של הרבי. העולם לא ידע כי באותם ימים כבר נקבע גזר-דינו – "מוות בירייה". באותם ימים שאפה רוסיה להוכיח כי היא אינה נכנעת לשום לחץ. הלחץ אף היה עלול לפעול כבומרנג.

אולם בחסדי ה' נסוגו הרוסים מכוננתם. תחילה המירו את גזר-דין המוות לעשר שנות גירוש. אחר-כך הומתק גזר-הדין לשלוש שנות גלות בקוסטרומה. ב' בתמו שוחרר הרבי מהכלא והוגלה לקוסטרומה. כעבור עשרה ימים, ב"ב בתמו, התבשר על שחרורו. למחרת שוחרר בפועל. מאז נהוגים שני

"גפן מבטחים"
גם לך מגיע את קרן הפנסיה "מבטחים" - הקרן הטובה בישראל עם הרחבה מלאה לאובדן כושר עבודה

ביטוח מיוחד למקוואות ובתי כנסת

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי

1800-39-33-39

מכללת "בית רבקה"
המרכז ללימודי המשך והשתלמויות

טעם חדש לחיים

מודעות עצמית באוריינטציה קבלית חסידית

אם את מחפשת משמעות פנימית לעשיה, למשהו מרומם ושונה, לזוית ראייה חדשה שתעניק לך טעם אחר לחיים.

במדרשה ללימוד פנימיות התורה במכללת "בית רבקה" שבכפר חב"ד, תמצאי את מה שחפשת. מודעות עצמית ומשמעות לחיים בה בט קבלי וחסיד. שילוב של פילוסופיה ומיסטיקה חסידית בגישה אקטואלית כנה וחיונית עם מיטב מרצי חב"ד.

"בית רבקה" - הנחנת לא רקידום חסידי וחקריו.

כפר חב"ד ב' 72915 טל: 03-9602350, פקס: 03-9602356

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

גניזת עלונים

שאלה: האם יש היתר לאי-גניזת עלונים תורניים מפני שאינם מיועדים ללימוד אלא לקריאה?

תשובה: בעיקרון, יש לציין על כל עלון "נא לשמור על קדושת הגיליון". כשמסיימים לקרוא עלון תורני, יש להפנותו לגניזה. יש פינות גניזה ברבים מבתי-הכנסת, ואלה מעבירים את דברי הגניזה לחברה-קדישא העוסקת בזה. אכן יש בעיה של 'גניזת-יתר', אבל במקומות רבים מטפלים בה יפה. אפשר לפנות לעצה או לעזרה לאגודת 'גניזה כללית', טל' 02-9740876, פקס 02-9741974.

יגעתו ולא מצאתי מקור בש"ס ובפוסקים לחלק בין דברי תורה שנועדו לעיון או לקריאה. יש דעות שהדפסה אוטומטית אינה מעשה אדם ואינה הופכת את העלון ל'דברי תורה', אך גם לדעות אלה – ברגע שאדם קרא את הדברים בעלון, הוא נהפך ל'תשמישי מצווה', כמו ציצית או סכך. יש להדגיש את הראיה מסכך, מכיוון שהוא נועד

מראש לזמן קצר, ובכל-זאת יש לו דין 'תשמישי מצווה' – מותר לשרפו, ואסור לנהוג בו מנהג ביזיון, אף שאינו טעון 'גניזה' כפרשיות-קלף.

מי שאינו יכול להביא את העלונים לגניזה, ובטוח שיגיעו לאשפה – עליו לגרוס או לשרוף אותם. אף שמן הדין – שלא כשאר תשמישי מצווה – צריך להציל אותם מפני הדליקה, אך כנראה יש להעדיף ביזיון קל זה מבזיון חמור יותר. אולם במצב זה **חייבים לבדוק** אם אין בהם אחד משמות-ה' (א-ד, נ-י, א-ל, א-לוה, א-להים, הו"ה, צב-אות, אה-יה, ש-די), מכיוון שבהרבה מן העלונים **מצויים** שמות אלו **בכתיב השלם**, ואת אלה אסור מן התורה לחמוק, לשרוף או לגרוס (ולכן במקום בדיקה זו, מוטב להשקיע זמן ומאמץ בגניזת העלונים).

ואמרו חז"ל: "כל המכבד את התורה (ובכלל זה הנייר שכתובים עליו דברי תורה) – גופו מכובד על הבריות".

מקורות: אבות פ"ד מ"ו ובמפרשים. שו"ע או"ח ס"י שלד ס"ב וכו'. ס"ז ס"י כא ס"ק ב. מג"א ס"י תרלח ס"ק ט.

מעשירים את השבת עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם ייראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): 'יודיאיקה', 1-700-704120

